Presentatie bevindingen Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Sittard-Geleen

Presentatie aan raad

13 februari 2025

B&A. Doen wat werkt.

Centrale vraag

In hoeverre is de gemeente Sittard-Geleen in staat op een transparante wijze de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van haar subsidies en subsidieregelingen vast te stellen?

Bevindingen aard en omvang subsidies

Overzicht subsidies 2023				
Thema	Aantal structureel	Bedrag structureel	Aantal incidenteel	Bedrag incidenteel
Cultuur	146	€ 761.842,00	61	€ 326.290,31
Jeugd- en jongerenwerk	29	€ 155.544,00	13	€ 771.414,15
Welzijn en zorg	146	€ 8.630.452,75	13	€ 727.139,75
Sport	66	€ 458.380,00	12	€ 268.070,00
Overige subsidies	-	-	7	€ 562.642,32
Accommodatiebeleid	25	€ 428.442,71	4	€ 115.611,00
Totaal	412	€ 10.434.661,46	110	€ 2.771.167,53

Openbaar subsidieregister bij aanvang onderzoek niet volledig

Geen specificatie van subsidies in programmabegroting en planning en controlcyclus

Beide bieden volgens gesproken raadsleden weinig informatie om te kunnen sturen

Hoe kan het ook

Den Haag

Subsidieregister

Overzicht | Overzicht subsidies | Overzicht evaluaties | Welkom | Toelichting | Doelmatigheid

Bladeren door alle subsidies

Filteren zal direct de tabel met subsidies vernieuwen.

Zoeken:

Zoeken in aanvrager

Filter op bedrag:

van € tot €

Filter op jaar:

2024

Programma:

04 Openbare orde en Veiligheid

Subsidieregeling / beleidsnota:

- Kies een subsidieregeling -

- Kies een subsidieregeling -
Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020
Begrotingssubsidie - Algemene wet bestuursrecht, art. 4:23, der...
Incidentele subsidie - Algemene wet bestuursrecht, art. 4:23, d...
Subsidieregeling middelbaar beroepsonderwijs Den Haag 2022

Product:

- Kies een product -

Totaal selectie: € 2.527.388 (11 subsidies)

Jaar ▲	Programma	Aanvrager	Subsidieregeling / beleidsnota	Verleend bedrag	Vastgesteld bedrag	
2024	04 Openbare orde en Veiligheid	Stichting Slachtofferhulp Nederland	Begrotingssubsidie - Algemene wet bestuursrecht, art. 4:23, derde lid, onder c. De Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 is van toepassing verklaard	€ 206.425		+
2024	04 Openbare orde en Veiligheid	Stichting SMJ (Sleutelen met Jongeren)	Subsidieregeling middelbaar beroepsonderwijs Den Haag 2022	€ 71.000		+
2024	04 Openbare orde en Veiligheid	Technische Universiteit Delft	Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020	€ 200.000		+
2024	04 Openbare orde en Veiligheid	Fivoor B.V.	Begrotingssubsidie - Algemene wet bestuursrecht, art. 4:23, derde lid, onder c. De Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 is van toepassing verklaard	€ 100.000		+
2024	04 Openbare orde en Veiligheid	Stichting Halt	Begrotingssubsidie - Algemene wet bestuursrecht, art. 4:23, derde lid, onder c. De Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 is van	€ 343.391		+

Hoe kan het ook

Overzicht verleende subsidies op basis van regelingen/verordening

Programma 4 - Onderwijs

Subsidieregeling Educatieve Agenda Maastricht

Subsidieontvanger	***Subsidie***
Mosa Lira	€ 37.500
Stichting Kom Leren	€ 38.750
Mosa Lira	€ 38.750
Stichting Pallas	€ 7.500
Mosa Lira	€ 38.750
Totaal	**€ 161.250**

Verordening Kindgebonden Subsidie Voorschoolse Educatie Gemeente Maastricht

Subsidieontvanger	***Subsidie***
KDV Klein Duimpje	€ 90.294
Peuteropvang de Vlinderboom (voormalig Hummel-Kids)	€ 74.459
BV Kinderopvang Pinokkio Maastricht	€ 382.524
Samen Spelen BV	€ 445.642
Kids-Home	€ 15.456
KDV 't Hummelke	€ 19.776
MIK Kinderopvang BV	€ 1.699.620
Totaal	**€ 2.727.773**

Bevindingen rechtmatigheid

Verantwoordelijkheidsverdeling subsidieverstrekking

Gemeenteraad: vaststellen Algemene + Subsidieverordening (ASV

College: vaststellen regelingen + toekennen of afwijzen van subsidies

College heeft subsidieverstrekking gemandateerd aan (algemeen) directeur(en) en teammanagers.

Kaders en grondslagen subsidieverstrekking

Juridisch: Awb, ASV en regelingen. Niet elke regeling verwijst naar beleid. Soms is regeling het beleid. Regelingen bevatten spelregels voor verstrekking.

Transparantie over subsidieverstrekking

Merendeels objectieve regels voor toekenning, regels transparant gecommuniceerd via website gemeente. Regelingen bevatten merendeels voldoende objectieve regels voor vaststelling.

Borging informatieverstrekking over subsidieverstrekking aan raad

Niet vastgelegd hoe raad te informeren over doelstellingen, uitvoering, resultaten en inzet van middelen subsidies. Alleen vierjaarlijkse evaluatie conform ASV (beoogd).

Bevindingen doeltreffendheid

Concreetheid van gemeentelijke doelen in regelingen

In meeste regelingen breed geformuleerde maatschappelijke effecten. Subsidieontvangers wisselend bekend met doelen: grote wel en kleinere niet of minder

In regelingen doelen niet vertaald in SMART-prestaties en KPI's, wel bevatten ze beschrijving beoogde prestaties en activiteiten.

Verklaring: beleidsdoelen en maatschappelijke effecten niet concreet.

Borging sturing op gemeentelijk doelbereik via subsidies

Vooraf: via opnemen van doelen in subsidieregelingen en –voorwaarden

Bij beoordeling aanvraag: met name bij grote subsidieontvangende organisaties vooraf inschatting of subsidie bijdraagt aan beoogde maatschappelijke doelen.

Tijdens looptijd subsidie: cyclus van ambtelijk en bestuurlijk overleg.

Achteraf: beoordeling uitgevoerde activiteiten.

Bevindingen doelmatigheid

Kosten in verhouding tot baten

Kleinere subsidies: niet expliciet gestuurd op doelmatigheid tijdens en na uitvoering van activiteiten.

Grotere subsidies: via directe overleggen sturing op doelbereik en financiën.

In beperkte mate sprake van sturing op doelmatigheid.

Evaluatie op doelmatigheid

Planning periodieke evaluatie subsidies, regelingen en verordening ontbreekt.

Op aantal beleidsterreinen evaluaties en bij andere beleidsterreinen jaarlijks intern nagegaan of aanpassingen nodig zijn.

In evaluaties geen specifieke aandacht voor doelmatigheid.

Afweging inzet subsidie instrument

Algemeen beleidskader subsidies niet aanwezig, net als afwegingskader voor keuze voor subsidie, inkoop, opdracht

Afweging of subsidiering of inkoop plaatsvindt per beleidsterrein gemaakt.

Hoe kan het ook?

Inkoop versus subsidie

Er is een verschil tussen inkopen in overheidsopdrachten enerzijds en subsidies anderzijds. Dit verschil lijkt soms lastig en daarom proberen we het hieronder iets duidelijker voor je te maken.

Wat is het eigenlijk?

Overheidsopdracht (richtlijn 2014/24/EU)	**Subsidie (Awb)**
• Schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel	• Aanspraak op financiële middelen
• Tussen ≥ 1 ondernemers en ≥ 1 aanbestedende diensten gesloten	• Door een bestuursorgaan verstrekt
• Die betrekking heeft op de uitvoering van werken, de levering van producten of het verlenen van diensten	• Met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager
	• Anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten

Om vast te stellen of sprake is van een subsidie of opdracht, zijn onder meer de volgende 4 vragen relevant:

- Hoe is het verband tussen betaling en prestatie? (zie de punten 2, 3, 9 en 10)
  - Bij zeggenschap/invloed van opdrachtgever, neigt dit naar overheidsopdracht.
  - Bij subsidie is er geen sprake van verplichting van uitvoeren van de

Hoe kan het ook?

Onderzoek buurtpreventieteams Den Haag 2024

Aanleiding

De subsidieregeling Bewonersinitiatieven Veiligheid komt uit 2020, loopt nu 5 jaar en valt onder de oude Algemene Subsidieverordening. Daarom was het tijd om de regeling te evalueren en op basis hiervan de nieuwe regeling op te stellen.

De subsidieregeling voorziet in financiële ondersteuning van bewonersinitiatieven Veiligheid. Bewoners die een team starten of hebben kunnen een vergoeding krijgen voor kosten die zij maken.

Onderzoeksvraag

Hoofdvraag:
In welke mate wordt het voorgenomen doel met de subsidie gerealiseerd?

Deelvragen:
1. Wat is de ervaren lastdruk extern (bewoners en wijkagenten)?

Bevindingen

1. Het doel van de regeling is concreet en actueel en sluit aan bij de ambities van de stadsdelen en het Integraal Veiligheidsplan van de gemeente.

2. De lastendruk bij het aanvragen en verantwoorden van de subsidie is voor bewoners acceptabel. Ze hebben vaak al jaren ervaring met het aanvragen.

3. In sociaal-economisch sterkere wijken vragen bewoners de subsidie zelf aan. In andere wijken zijn het bewonersorganisaties of professionals die de bewonersinitiatieven daarbij helpen of het uit handen nemen.

4. Wijkagenten hebben in meerderheid weinig tot geen betrokkenheid bij het aanvragen en verantwoorden. Bij sommige bewonersinitiatieven helpen wijkagenten wel bij het aanpassen van het convenant.

5. Het scholingsprogramma voldoet aan de wensen en behoeften. De stedelijke netwerkdag voldoet minder, waarbij het lastig is aan alle wensen en behoeften te voldoen.

6. De toegevoegde waarde van de regeling bestaat uit:
- bieden van tegemoetkoming in kosten van praktische zaken voor de bewoners;

Conclusies

Conclusie 1: Zowel het subsidieregister als de programmabegroting/jaarrekening geven geen eenduidig en compleet beeld van de beoogde/verstrekte subsidies (financieel en inhoudelijk). De transparante verbinding tussen subsidieregister en de planning- en controlcyclus is daarmee zeer beperkt.

Conclusie 2: Verbinding tussen beleid(sdoelen) en subsidie instrumentarium is algemeen en weinig specifiek

Conclusie 3: Er vindt geen (formele) evaluatie van subsidies, regelingen en verordeningen plaats

Conclusie 4: Niet alle subsidieregels zijn objectief en makkelijk raadpleegbaar**.**

Conclusie 5: Werkwijzen in het subsidieverstrekkingsproces kennen verschillen per team en een inhoudelijk afwegingskader voor de keuze tussen subsidies en andere instrumenten ontbreekt.

Conclusie 6: De geïnterviewde raadsleden ervaren weinig sturingsmogelijkheden

Aanbevelingen

Aanbeveling 1: Zorg voor een volledig, up-to-date en overzichtelijk openbaar subsidieregister met koppeling naar begrotingsprogramma's en onderliggende regelingen.

Aanbeveling 2: Verstevig de wijze waarop subsidies in de planning- en controlcyclus transparant verankerd worden.

Aanbeveling 3: Vertaal beleidsdoelen in alle subsidieregelingen naar concrete, inhoudelijke toetsingscriteria

Aanbeveling 4: Zorg dat in elke stap van het subsidieproces de verbinding wordt gelegd met beleidsdoelen

Aanbeveling 5: Zorg voor een (planning voor) structurele evaluatie van alle subsidieregelingen en de ASV en deel deze met de raad

Aanbeveling 6: Stel als raad een klankbordgroep in die betrokken wordt bij de wijze van invulling van de aanbevelingen door het college.